

# I. Disposicions generals

## CAP DE L'ESTAT

**634** LLEI ORGÀNICA 7/1981, de 30 de desembre, de l'Estatut d'autonomia per a Astúries. («BOE» 9, d'11-1-1982.)

JUAN CARLOS I, REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

### Article primer

U. Astúries es constitueix en Comunitat Autònoma d'acord amb la Constitució i aquest Estatut, que n'és la norma institucional bàsica.

Dos. La Comunitat Autònoma es denomina Principat d'Astúries.

### Article segon

El territori del Principat d'Astúries és el dels municipis compresos dins els límits administratius de la província d'Oviedo.

### Article tercer

U. La bandera del Principat d'Astúries és la tradicional amb la creu de la victòria en groc sobre fons blau.

Dos. El Principat d'Astúries té escut propi i ha d'establir el seu himne per llei del Principat.

### Article quart

El bable ha de gaudir de protecció. Se n'ha de promoure l'ús, la difusió als mitjans de comunicació i l'ensenyament, respectant, en tot cas, les variants locals i la voluntarietat en el seu aprenentatge.

### Article cinquè

La seu de les institucions del Principat d'Astúries és la ciutat d'Oviedo, sens perjudici que per llei del Principat algun dels seus organismes, serveis o dependències s'estableixi en un altre lloc del territori.

### Article sisè

U. El Principat d'Astúries s'organitza territorialment en municipis, que reben la denominació tradicional de consells, i en comarques.

Dos. Es reconeix personalitat jurídica a la parròquia rural com a forma tradicional de convivència i establiment de la població asturiana.

Tres. Es poden crear àrees metropolitanes.

### Article setè

U. Als efectes d'aquest Estatut gaudeixen de la condició política d'asturians els ciutadans espanyols que, d'acord amb les lleis generals de l'Estat, tinguin veïnatge administratiu en qualsevol dels consells d'Astúries.

Dos. Com a asturians, gaudeixen dels drets polítics definits en aquest Estatut els ciutadans espanyols residents a l'estranger que hagin tingut l'últim veïnatge administratiu a Astúries i acreditin aquesta condició en el corresponent consolat d'Espanya. Gaudeixen també d'aquests drets, si així ho sol·liciten, els seus descendents inscrits com a espanyols en la forma que determini la llei de l'Estat.

### Article vuitè

Les comunitats asturianes establertes fora d'Astúries poden sol·licitar, com a tals, el reconeixement de la seva asturiania, entesa com el dret a col·laborar en la vida social i cultural d'Astúries i a compartir-la. Una llei del Principat d'Astúries ha de regular, sens perjudici de les competències de l'Estat, l'abast i contingut d'aquest reconeixement, que en cap cas no implica la concessió de drets polítics.

El Principat d'Astúries pot sol·licitar a l'Estat que, per facilitar el que es disposa anteriorment, subscriuï els oportuns tractats o convenis internacionals amb els estats on hi hagi les comunitats esmentades.

### Article novè

U. Els drets i deures fonamentals dels asturians són els que estableix la Constitució.

Dos. Les institucions de la Comunitat Autònoma d'Astúries, dins el marc de les seves competències, han de vetllar especialment per:

a) Garantir l'exercici adequat dels drets i deures fonamentals dels que viuen al territori del Principat.

b) Impulsar una política tendent a la millora de les condicions de vida i treball.

c) Adoptar les mesures que tendeixin a fomentar l'increment de l'ocupació i l'estabilitat econòmica.

d) Procurar l'adopció de mesures dirigides a promoure les condicions i a remoure els obstacles perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin efectives i reals.

e) Facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social d'Astúries.

## TÍTOL PRIMER

## De les competències del Principat d'Astúries

## Article deu

U. El Principat d'Astúries té la competència exclusiva en les matèries que s'assenyalen a continuació, sens perjudici del que estableixen els articles cent quaranta i cent quaranta-nou de la Constitució:

- a) Organització de les seves institucions d'auto-govern.
- b) Ordenació del territori, urbanisme i habitatge.
- c) Obres públiques d'interès del Principat d'Astúries dins el seu propi territori i que no siguin d'interès general de l'Estat ni afectin una altra comunitat autònoma.
- d) Els ferrocarrils, carreteres i camins l'itinerari dels quals es desenvolupi íntegrament en el territori de la Comunitat Autònoma i, en els mateixos termes, el transport desenvolupat per aquests mitjans o per cable.
- e) Els ports de refugi, així com els ports, heliports i aeroports esportius i, en general, els que no duguin a terme activitats comercials.
- f) Agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.
- g) Els projectes, construcció i explotació dels aprofitaments hidràulics, inclosos els hidroelèctrics, canals i regadius d'interès de la Comunitat Autònoma, quan el curs integral de les aigües es trobi dins el territori del Principat. Les aigües minerals i termals.
- h) Pesca en aigües interiors, fluvials i lacustres, marisqueig, aqüicultura, alguicultura, així com el desenvolupament de qualsevol altra forma de conreu industrial. Caça. Protecció dels ecosistemes en què es duen a terme les activitats esmentades.
- i) Fires i mercats interiors.
- j) El foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat Autònoma dins els objectius marcats per la política econòmica general i, en especial, la creació i gestió d'un sector públic regional propi del Principat.
- k) Artesania.
- l) Museus, arxius, biblioteques i conservatoris de música d'interès per al Principat d'Astúries, que no siguin de titularitat estatal.
- ll) Patrimoni cultural, històric, arqueològic, monumental i artístic d'interès per al Principat.
- m) Foment de la recerca i de la cultura, amb especial referència a les seves manifestacions regionals i a l'ensenyament de la cultura autòctona.
- n) Foment i protecció del bable en les seves diverses variants que, com a modalitats lingüístiques, s'utilitzen en el territori del Principat d'Astúries.
- ñ) Promoció i ordenació del turisme en el seu àmbit territorial.
- o) Promoció de l'esport i de la utilització adequada de l'oci.
- p) Assistència i benestar social, inclosa la política juvenil.
- q) Vigilància i protecció dels seus edificis i instal·lacions.

Dos. En l'exercici d'aquestes competències correspon al Principat d'Astúries la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva, que ha d'exercir respectant, en tot cas, el que disposa la Constitució.

## Article onze

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat i, si s'escau, en els termes que aquesta estableixi, correspon al Principat d'Astúries, per a l'exercici de les competències

establertes a l'article cent quaranta-vuit de la Constitució el desplegament legislatiu i l'execució en les matèries següents:

- a) Règim local en la forma prevista a l'article cent quaranta-vuit coma u coma segon de la Constitució i, en especial, l'alteració dels termes i denominacions dels consells compresos en el seu territori, així com la creació d'organitzacions d'àmbit inferior i superior a aquests, en els termes establerts a l'article sisè d'aquest Estatut.
- b) Forests i aprofitaments forestals, amb especial referència al règim jurídic de les forests veïnals de mancomú, a les forests comunals, vies pecuàries i pastures, espais naturals protegits i règim de la zona de muntanya.
- c) Institucions de crèdit corporatiu públic territorial i caixes d'estalvis.
- d) Ordenació i planificació de l'activitat econòmica regional, en l'exercici de les competències assumides en el marc d'aquest Estatut.
- e) Règim miner i energètic.
- f) Recerca en les matèries d'interès per al Principat d'Astúries.
- g) Sanitat i higiene.
- h) Especialitats del règim juridicoadministratiu derivat de les competències assumides pel Principat d'Astúries.
- i) La coordinació i altres facultats en relació amb les policies locals, en els termes que estableixi la llei orgànica.
- j) Coordinació hospitalària en general, inclosa la de la Seguretat Social.

## Article dotze

Correspon al Principat d'Astúries, en els termes que estableixin les lleis i les normes reglamentàries que l'Estat dicti en desplegament de la seva legislació, la funció executiva en les matèries següents:

- a) Protecció del medi ambient, inclosos els abocaments industrials i contaminants en rius, llacs i aigües territorials.
- b) Execució dins el seu àmbit territorial dels tractats internacionals, en el que afecta les matèries pròpies de les competències del Principat d'Astúries.
- c) Gestió dels museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal d'interès per a la Comunitat Autònoma en el marc dels convenis que, si s'escau, es puguin subscriure amb l'Estat.
- d) Denominacions d'origen, en col·laboració amb l'Estat.
- e) Comerç interior i defensa del consumidor.
- f) Indústria, a l'efecte d'impulsar el desenvolupament econòmic del Principat.

## Article tretze

U. El Principat d'Astúries també exerceix competències, en els termes que s'assenyalen a l'apartat segon d'aquest article, en les matèries següents:

- a) Ordenació de la pesca marítima.
- b) Normes addicionals de protecció del medi ambient.
- c) Casinos, jocs i apostes, a exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques.
- d) Especialitats en la legislació processal que es derivin de les peculiaritats de dret substantiu del Principat d'Astúries.
- e) Obres públiques i transports terrestres no inclosos a l'article deu d'aquest Estatut.
- f) L'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sens perjudici del que disposen l'article vint-i-set de la Constitució i les lleis orgàniques que, de conformitat amb l'apartat primer de

l'article vuitanta-u d'aquesta, el despleguin, de les facultats que atribueix a l'Estat el número trenta de l'apartat u de l'article cent quaranta-nou de la Constitució i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

g) Treball.  
h) Seguretat Social.  
i) Planificació i ordenació de l'activitat econòmica amb especial referència a l'aplicació i execució a Astúries de:

1. Plans establerts per l'Estat per a la reestructuració de sectors econòmics.

2. Programes genèrics elaborats per l'Estat per a Astúries per a la implantació de noves empreses i estímul d'activitats productives.

3. Programes especials per a comarques deprimides o en crisi.

j) Productes farmacèutics.  
k) Autorització d'instal·lacions elèctriques quan el seu aprofitament afecti el Principat d'Astúries o el transport d'energia no surti del seu àmbit territorial.

l) Salvament marítim.  
ll) Gestió de museus, biblioteques i arxius de titularitat o interès estatal radicats a Astúries.

m) Estadístiques per a fins no estatals de caràcter públic.

n) Consultes populars per via de referèndum.

Dos. L'assumpció de les competències previstes a l'apartat anterior d'aquest article s'ha de realitzar per un dels procediments següents:

a) Transcorreguts els cinc anys previstos a l'article cent quaranta-vuit coma dos de la Constitució, amb l'acord previ de la Junta General del Principat d'Astúries adoptat per majoria absoluta i amb la llei orgànica prèvia aprovada per les Corts Generals, segons el que preveu l'article cent quaranta-set coma tres, de la Constitució.

b) Mitjançant lleis orgàniques de delegació o transferència, seguint el procediment de l'article cent cinquanta coma dos, de la Constitució, bé a iniciativa de la Junta General del Principat, del Govern de la nació, del Congrés dels Diputats o del Senat.

Tant en un procediment com en l'altre, la llei orgànica ha d'assenyalar les competències que passen a ser exercides per la Comunitat Autònoma i els termes en què s'han de portar a terme.

#### Article catorze

U. El Principat d'Astúries exerceix la iniciativa legislativa prevista a l'article vuitanta-set coma dos de la Constitució, per a l'aprovació per part de l'Estat, si s'escau, de les lleis a què es fa referència a l'article anterior, en virtut del que disposa l'article cent cinquanta coma dos de la Constitució.

Dos. Sens perjudici del que estableixen els articles precedents, el Principat d'Astúries, d'acord amb les corresponents lleis de l'Estat a què es fa referència al número anterior, pot assumir altres facultats de titularitat estatal.

Tres. En qualsevol cas el Principat d'Astúries pot assumir les altres competències que la legislació de l'Estat reservi a les comunitats autònomes.

#### Article quinze

U. Totes les competències esmentades als articles anteriors i en els altres d'aquest Estatut s'entenen referides al territori del Principat d'Astúries.

Dos. En l'exercici de les seves competències, el Principat d'Astúries gaudeix de les potestats i privilegis propis de l'Administració de l'Estat, entre els quals es comprenen:

a) La presumpció de legitimitat i l'executorietat dels seus actes, així com els poders d'execució forçosa i revisió en via administrativa.

b) La potestat d'expropiació, inclosa la declaració d'urgent ocupació dels béns afectats i l'exercici de la resta de competències de la legislació expropiatòria atribuïdes a l'Administració de l'Estat quan es tracti de matèries de competència de la Comunitat Autònoma.

c) La potestat de sanció dins els límits que estableixi l'ordenament jurídic.

d) La facultat d'utilització del procediment de construcció.

e) La inembargabilitat dels seus béns i drets, així com els privilegis de prelació, preferència i altres, reconeguts a la Hisenda pública per al cobrament dels seus crèdits, sens perjudici dels que corresponguin en aquesta matèria a la Hisenda de l'Estat i en igualtat de drets amb la resta de comunitats autònomes.

f) L'exempció de tota obligació de garantia o caució davant qualsevol organisme administratiu o Tribunal jurisdiccional.

No s'admeten interdictes contra les actuacions del Principat en matèries de la seva competència, realitzades d'acord amb el procediment legal.

Tres. El dret estatal és supletori de les normes del Principat d'Astúries en el que fa referència a les competències pròpies d'aquest.

#### Article setze

El Principat d'Astúries ha d'impulsar la conservació i, si s'escau, compilació del dret consuetudinari asturià.

#### Article disset

En matèria de mitjans audiovisuals de comunicació social de l'Estat, el Principat d'Astúries exerceix totes les potestats i competències que li corresponguin en els termes i casos establerts a la llei reguladora de l'Estatut jurídic de radiotelevisió.

#### Article divuit

U. Amb relació als ensenyaments universitaris, el Principat d'Astúries ha d'assumir totes les competències i funcions que li puguin correspondre en el marc de la legislació general o, si s'escau, de les delegacions que es puguin produir, i fomentar en l'àmbit universitari la recerca, especialment referida a matèries o aspectes peculiars de la regió.

Dos. Amb relació a la planificació educativa, el Principat d'Astúries ha de proposar a l'Administració de l'Estat la localització oportuna dels centres educatius i les modalitats d'ensenyament que s'imparteixin en cadascun d'aquests.

#### Article dinou

U. En els termes i nombre que estableixi la legislació general de l'Estat, el Principat d'Astúries ha de proposar les persones que hagin de formar part dels òrgans d'administració de les empreses públiques de titularitat estatal implantades a Astúries que determini la legislació esmentada.

Dos. El Principat d'Astúries pot elaborar i remetre al Govern qualsevol informe, estudis o propostes relatius a la gestió d'aquestes empreses o a la seva incidència en la socioeconomia de la regió. Aquests informes, estudis o propostes donaran lloc a una resolució motivada del Govern o dels organismes o entitats titulars de la participació de les empreses.

## Article vint

El Principat d'Astúries assumeix des de la seva constitució totes les competències, mitjans i recursos que segons la llei corresponguin a la Diputació Provincial d'Oviedo.

Els òrgans de representació i govern de la Diputació Provincial establerts per la legislació de règim local queden substituïts a la província d'Oviedo pels propis de la Comunitat Autònoma, en els termes d'aquest Estatut. La Junta General del Principat ha de determinar, segons la seva naturalesa, la distribució de les competències de la Diputació Provincial entre els diferents òrgans del Principat d'Astúries previstos a l'article vint-i-dos d'aquest Estatut.

## Article vint-i-u

U. El Principat d'Astúries pot subscriure convenis amb altres comunitats autònomes per a la gestió i prestació de serveis propis de la competència exclusiva d'aquestes. La subscripció dels convenis esmentats, abans de la seva entrada en vigor, s'ha de comunicar a les Corts Generals. Si les Corts Generals, o algunes de les cambres, manifesten inconvenients en el termini de trenta dies a partir de la recepció de la comunicació, el Conveni ha de seguir el tràmit previst al paràgraf següent. Si transcorregut aquest termini no s'han manifestat inconvenients al Conveni, entra en vigor.

Dos. La Comunitat Autònoma també pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes, amb l'autorització prèvia de les Corts Generals.

## TÍTOL II

**Dels òrgans institucionals del Principat d'Astúries**

## Article vint-i-dos

Els òrgans institucionals del Principat d'Astúries són la Junta General, el Consell de Govern i el president.

## CAPÍTOL PRIMER

**De la Junta General del Principat d'Astúries**

## Article vint-i-tres

U. La Junta General del Principat d'Astúries representa el poble asturià, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos, orienta i controla l'acció del Consell de Govern i exerceix la resta de competències que li confereixen la Constitució, aquest Estatut i altres normes de l'ordenament jurídic.

Dos. En les matèries en què només correspon al Principat d'Astúries l'execució de la legislació de l'Estat, la Junta General pot exercir, en tot cas, la potestat reglamentària per a l'organització dels serveis, en els termes previstos a l'article dotze d'aquest Estatut.

Tres. La Junta General és inviolable.

## Article vint-i-quatre

També competeix a la Junta General:

U. Elegir d'entre els seus membres el president del Principat d'Astúries.

Dos. Designar els senadors a què es refereix l'article seixanta-nou coma cinc, de la Constitució, d'acord amb el que estableixi una llei de la Junta, que ha d'assegurar, en tot cas, la representació proporcional adequada.

Tres. Exercir la iniciativa legislativa segons el que disposa la Constitució.

Quatre. Fixar les previsions d'índole política, social i econòmica que, d'acord amb l'article cent trenta-u coma dos, de la Constitució, hagi de subministrar el Principat d'Astúries al Govern per a l'elaboració dels projectes de planificació.

Cinc. Exercir les competències atribuïdes per l'article onze coma u, coma a), al Principat d'Astúries en el que fa referència a l'alteració dels termes i denominacions dels consells, així com les facultats en relació amb la creació d'organitzacions territorials en els termes establerts a l'article esmentat.

Sis. Regular la delegació de competències administratives del Principat en un o diversos municipis o en les organitzacions territorials a què fa referència l'article sisè.

Set. Autoritzar la prestació del consentiment per obligar-se en els convenis i altres acords de cooperació en què el Principat d'Astúries sigui part, així com supervisar-ne l'execució.

Vuit. Establir tributs. Autoritzar el recurs al crèdit.

Nou. Aprovar el programa del Consell de Govern i exigir la seva responsabilitat política en la forma que determini una llei de la Junta.

Deu. Examinar i aprovar el compte general del Principat.

Onze. Interposar recursos d'inconstitucionalitat i personar-se davant el Tribunal Constitucional en els supòsits i termes previstos a la Constitució i a la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

## Article vint-i-cinc

U. La Junta General del Principat d'Astúries és elegida per un període de quatre anys mitjançant sufragi universal, lliure, igual, directe i secret, amb aplicació d'un sistema de representació proporcional. No pot ser dissolta llevat del supòsit excepcional previst a l'article trenta-dos d'aquest Estatut.

Dos. El Ple de la Junta fixa per llei, l'aprovació i reforma de la qual requereix el vot favorable de la majoria dels seus components, el nombre de membres, entre trenta-cinc i quaranta-cinc, les seves causes de inelegibilitat i incompatibilitat i les altres circumstàncies del procediment electoral.

Tres. Les eleccions les convoca el president del Principat, de manera que coincideixin amb altres consultes electorals d'altres comunitats autònomes, i tenen lloc entre els trenta i seixanta dies des de la finalització del mandat.

Quatre. La Junta electa la convoca el president del Principat cessant, dins els quinze dies següents a la celebració de les eleccions.

## Article vint-i-sis

Els membres de la Junta General del Principat:

U. No estan vinculats per mandat imperatiu.

Dos. Gaudeixen, fins i tot després d'haver cessat en el seu mandat d'invulnerabilitat per les opinions manifestades en actes parlamentaris i pels vots emesos en l'exercici del seu càrrec. Durant el seu mandat no poden ser detinguts ni retinguts pels actes delictius comesos en el territori d'Astúries, excepte en cas de flagrant delictes, i en tot cas correspon decidir sobre la seva inculpció, presó, processament i judici al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Autònoma. Fora del territori esmentat la responsabilitat penal és exigible, en els mateixos termes, davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

Tres. Tenen dret a formular preguntes, interpellacions i mocions en els termes en què el Reglament determini. També els assisteix el dret a obtenir de les

autoritats de la Comunitat Autònoma la informació necessària per a l'exercici de les seves funcions.

Quatre. No perceben una retribució fixa pel seu càrrec representatiu, sinó únicament les dietes que es determinin pel seu exercici.

#### Article vint-i-set

U. La Junta General del Principat es reuneix durant quatre mesos a l'any, en dos períodes de sessions compresos entre setembre i desembre, el primer, i entre febrer i juny, el segon.

Dos. A petició del Consell de Govern, de la Diputació Permanent o de la quarta part dels membres de la Junta, aquesta es pot reunir en sessió extraordinària, que s'ha de clausurar en esgotar l'ordre del dia determinat pel qual va ser convocada.

Tres. Les sessions plenàries de la Junta són públiques, excepte en els casos que preveu el Reglament.

Quatre. Per a la deliberació i adopció d'acords, la Junta ha d'estar reunida reglamentàriament i amb assistència de la majoria dels seus membres. Els acords s'adopten per majoria dels presents si l'Estatut, les lleis o el Reglament no exigeixen altres majories més qualificades.

Cinc. El vot és personal i no delegable.

#### Article vint-i-vuit

U. La Junta General del Principat aprova el seu pressupost i estableix el seu propi Reglament, el qual ha de contenir a més l'Estatut dels seus membres i el del seu personal. L'aprovació del Reglament i la seva reforma necessiten el vot favorable de la majoria dels membres de la Junta.

Dos. La Junta, en la primera sessió, elegix el seu president i altres components de la Mesa, que en cap cas no poden ser membres del Consell de Govern ni president d'aquest.

#### Article vint-i-nou

U. La Junta General del Principat funciona en Ple i en comissions.

Dos. Les comissions són permanents i, si s'escau, especials o d'investigació.

Tres. Mentre la Junta General del Principat no estigui reunida o quan n'hagi expirat el mandat, hi ha una diputació permanent, el procediment d'elecció, composició i funcions de la qual el regula el Reglament.

#### Article trenta

Els components de la Junta es constitueixen en grups, les condicions de formació, organització i funcions dels quals les fixa el Reglament. Tot membre de la Cambra ha d'estar adscrit a un grup i s'ha de garantir la presència de cadascun d'aquests en les comissions i la Diputació Permanent en proporció a la seva importància numèrica.

#### Article trenta-u

U. La iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa i reglamentària reconegudes a l'article vint-i-tres correspon als membres de la Junta i al Consell de Govern. Per llei de la Junta s'ha de regular la iniciativa dels ajuntaments i la iniciativa popular per a les matèries que siguin competència exclusiva del Principat d'Astúries.

Dos. Les lleis aprovades per la Junta General són promulgades, en nom del Rei, pel president del Principat, que n'ha de disposar la publicació en el «Butlletí Oficial del Principat d'Astúries» en el termini de quinze dies des de la seva aprovació i en el «Butlletí Oficial de l'Estat». Els reglaments es publiquen per ordre del president del Prin-

cipat, dins el mateix termini, en el «Butlletí Oficial del Principat» i en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

## CAPÍTOL II

### Del president del Principat d'Astúries

#### Article trenta-dos

U. El president del Principat d'Astúries l'elegeix la Junta General d'entre els seus membres i el nomena el Rei.

L'elecció es fa per majoria absoluta dels membres de la Junta en primera convocatòria, i per majoria simple en les posteriors, i entre cada convocatòria han de passar almenys quaranta-vuit hores.

Si transcorregut el termini de dos mesos a partir de la constitució de la Junta no ha estat elegit cap candidat, la Junta General electa queda dissolta, i s'ha de procedir a la convocatòria de noves eleccions. El mandat de la nova Junta dura en tot cas fins a la data en què hauria de concloure el de la primera.

Dos. El president del Principat d'Astúries és el del Consell de Govern, l'activitat del qual dirigeix, coordina l'administració de la Comunitat Autònoma, designa i separa els consellers i assumeix la representació suprema del Principat i l'ordinària de l'Estat a Astúries.

Tres. El president del Principat d'Astúries respon políticament davant la Junta General.

Quatre. Una llei de la Junta, aprovada pel vot favorable de la majoria dels seus membres, ha de determinar l'estatut personal, el procediment d'elecció i cessament i les atribucions del president del Principat d'Astúries.

## CAPÍTOL III

### Del Consell de Govern

#### Article trenta-tres

U. El Consell de Govern és l'òrgan col·legiat que dirigeix la política regional i al qual corresponen les funcions executiva i administrativa i l'exercici de la potestat reglamentària no reservada en aquest Estatut a la Junta General.

Dos. La Junta, per majoria dels seus membres, ha de regular les atribucions del Consell de Govern, així com l'estatut, forma de nomenament i cessament dels seus components.

Tres. El nombre de membres del Consell de Govern no pot excedir els deu, a més del president.

Quatre. Una llei de la Junta ha de regular el règim de publicació de les normes i publicitat de les disposicions i actes emanats del Consell de Govern i de l'Administració del Principat d'Astúries.

#### Article trenta-quatre

U. El Consell de Govern respon políticament davant la Junta General de forma solidària, sens perjudici de la responsabilitat directa de cadascun dels seus membres per la seva gestió.

Dos. Una llei de la Junta, aprovada pel vot favorable de la majoria dels seus membres, ha de regular la responsabilitat establerta al número anterior i, en general, les relacions entre la Junta esmentada i el Consell.

Tres. El Consell de Govern ha de ser informat dels convenis i tractats internacionals que puguin afectar matèries del seu interès específic.

#### Article trenta-cinc

U. El president del Consell de Govern, amb la deliberació prèvia d'aquest, pot plantejar davant la Junta Gene-

ral la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general en el marc de les competències que s'atribueixen al Principat en aquest Estatut. La confiança s'entén atorgada quan voti a favor d'aquesta la majoria simple dels membres de la Junta.

Dos. La Junta General pot exigir la responsabilitat política del Consell de Govern mitjançant l'adopció per majoria absoluta de la moció de censura. Aquesta l'han de proposar almenys un quinze per cent dels membres de la Junta i ha d'incloure un candidat a president del Principat d'Astúries. La moció de censura no pot ser votada fins que transcorrin cinc dies des de la seva presentació. En els dos primers dies del termini esmentat es poden presentar mocions alternatives. Si la Junta General no aprova la moció de censura, els seus signataris no en poden presentar altres mentre no transcorri un any des d'aquella dins la mateixa legislatura.

Tres. Si la Junta General nega la seva confiança, el president del Principat ha de presentar la dimissió davant aquesta, el president de la qual ha de convocar en el termini màxim de quinze dies la sessió plenària per a l'elecció de nou president del Principat d'acord amb el procediment de l'article trenta-dos coma u, sense que en cap cas no suposi la dissolució de la Junta General.

Quatre. Si la Junta General adopta una moció de censura, el president del Principat ha de presentar la dimissió davant aquesta i el candidat inclòs en aquella s'entén investit de la confiança de la Junta. El Rei el nomena president del Principat.

Cinc. El president del Principat no pot plantejar la qüestió de confiança mentre estigui en tràmit una moció de censura.

Sis. El Consell de Govern cessant continua en les seves funcions fins a la presa de possessió del nou Consell.

### TÍTOL III

#### De l'Administració de justícia

##### Article trenta-sis

El Tribunal Superior de Justícia d'Astúries, en el qual s'ha d'integrar l'actual Audiència Territorial d'Oviedo, és l'òrgan jurisdiccional en què culmina l'organització judicial en el seu àmbit territorial i davant el qual s'exhaureixen les successives instàncies processals, en els termes de l'article cent cinquanta-dos de la Constitució i d'acord amb aquest Estatut i les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial.

##### Article trenta-set

U. La competència dels òrgans jurisdiccionalis a Astúries s'estén:

- En l'ordre civil a totes les instàncies i graus, a excepció dels recursos de cassació i revisió.
- En l'ordre penal i social, a totes les instàncies i graus, a excepció dels recursos de cassació i revisió.
- En l'ordre contenciós administratiu, als recursos que es dedueixin contra els actes i disposicions de les administracions públiques, en els termes que estableixi la Llei orgànica del poder judicial.
- A les qüestions de competència entre òrgans judicials a Astúries.

Dos. En la resta de matèries es poden interposar, quan escaigui, davant el Tribunal Suprem el recurs de cassació o el que correspongui segons les lleis de l'Estat i, si s'escau, el de revisió. El Tribunal Suprem també resol les

qüestions de competència entre els tribunals d'Astúries i els de la resta d'Espanya.

##### Article trenta-vuit

U. El president del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries el nomena el Rei a proposta del Consell General del Poder judicial. El president del Principat d'Astúries ha d'ordenar la publicació del nomenament esmentat en el «Butlletí Oficial del Principat d'Astúries».

Dos. El nomenament dels magistrats, jutges i secretaris del Tribunal Superior de Justícia d'Astúries s'efectua en la forma prevista a les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial.

##### Article trenta-nou

A instàncies del Principat, l'òrgan competent ha de convocar els concursos i oposicions per cobrir les places vacants a Astúries de magistrats, jutges, secretaris judicials i la resta de personal al servei de l'Administració de justícia, d'acord amb el que disposi la Llei orgànica del poder judicial.

##### Article quaranta

Correspon íntegrament a l'Estat, de conformitat amb les lleis generals, l'organització i funcionament del Ministeri Fiscal.

##### Article quaranta-u

Amb relació a l'Administració de justícia, exceptuada la militar, correspon al Principat:

U. Exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial reconeixin o atribueixin al Govern de l'Estat.

Dos. Fixar la delimitació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionalis a Astúries i la localització de la seva capitalitat.

### TÍTOL IV

#### Hisenda i economia

##### Article quaranta-dos

El Principat d'Astúries, dins els principis de coordinació amb les hisendes estatal i local i de solidaritat entre tots els espanyols, té autonomia financera, domini públic i patrimoni propi, d'acord amb la Constitució, aquest Estatut i la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes.

##### Article quaranta-tres

U. Són béns del Principat d'Astúries:

- Els pertanyents a l'ens preautonòmic i a la Diputació Provincial.
- Els béns que estiguin afectes a serveis traspassats al Principat.
- Els que adquireixi per qualsevol títol jurídic vàlid.

Dos. El Principat té plena capacitat per adquirir, administrar i alienar els béns que integren el seu patrimoni.

Tres. El règim jurídic dels béns patrimonials i de domini públic del Principat s'han de regular per una llei de la Junta General, en els termes d'aquest Estatut.

## Article quaranta-quatre

La Hisenda del Principat d'Astúries està constituïda per:

U. Els rendiments procedents dels tributs propis.

Dos. Els rendiments dels impostos cedits per l'Estat especificats a la disposició addicional.

Tres. Els recàrrecs sobre impostos estatals.

Quatre. Un percentatge de participació en els ingressos de l'Estat.

Cinc. Si s'escau, els ingressos procedents del Fons de Compensació Interterritorial i d'altres fons per al desenvolupament regional.

Sis. Altres assignacions amb càrrec als pressupostos de l'Estat.

Set. L'emissió de deute i el recurs al crèdit.

Vuit. Els rendiments procedents del seu patrimoni.

Nou. Ingressos de dret privat.

Deu. Multes i sancions imposades en l'àmbit de les seves competències.

## Article quaranta-cinc

U. La gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels seus propis tributs, així com el coneixement de les reclamacions relatives a aquests correspon al Principat, el qual disposa de plenes atribucions per a l'execució i organització d'aquestes tasques, sens perjudici de la col·laboració que es pugui establir amb l'Administració tributària de l'Estat, especialment quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut.

Dos. En el cas d'impostos cedits, el Principat n'assumeix per delegació de l'Estat la gestió, liquidació, recaptació, inspecció i revisió, si s'escau, sens perjudici de la col·laboració que es pugui establir entre les dues administracions, tot això d'acord amb el que especifica la llei que fixi l'abast i condicions de la cessió.

Tres. La gestió, liquidació, recaptació, inspecció i revisió, si s'escau, dels altres impostos de l'Estat recaptats a Astúries correspon a l'Administració tributària de l'Estat, sens perjudici de la delegació que el Principat pugui rebre d'aquest i de la col·laboració que es pugui establir especialment quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut.

## Article quaranta-sis

S'han de regular necessàriament mitjançant una llei de la Junta General les matèries següents:

U. L'establiment, la modificació i supressió dels seus impostos propis, taxes i contribucions especials.

Dos. L'establiment i la modificació i supressió dels recàrrecs sobre els impostos de l'Estat.

Tres. El règim general pressupostari del Principat.

## Article quaranta-set

U. Correspon al Consell de Govern l'elaboració del pressupost del Principat i a la Junta General el seu examen, esmena, aprovació i control.

Dos. El Consell de Govern ha de presentar el projecte de pressupost a la Junta abans de l'últim trimestre de l'any.

Tres. El pressupost té caràcter anual i inclou la totalitat de les despeses i ingressos del Principat i dels organismes i institucions que en depenen.

Quatre. Si la llei del pressupost no s'aprova abans del primer dia de l'exercici econòmic corresponent, es considera prorrogat el pressupost de l'exercici anterior fins a l'aprovació del nou.

Cinc. Transcorreguts sis mesos des de la iniciació de l'exercici sense que s'hagi aprovat el nou pressupost, no es poden acordar nous crèdits mentre no tinguin lloc

l'aprovació esmentada. Amb posterioritat, tota llei de la Comunitat que impliqui despeses noves o més elevades en l'exercici ha d'indicar els mitjans per fer-hi front.

## Article quaranta-vuit

U. El Principat d'Astúries, autoritzat per una llei de la junta general i per finançar despeses d'inversió, pot concertar operacions de crèdit o emetre deute públic representat en títols valors o en altres documents.

Dos. El volum i característiques d'aquestes operacions també s'han d'adequar a les normes generals de l'Estat.

Tres. Els títols emesos tenen la consideració de fons públics, a tots els efectes.

Quatre. El Principat d'Astúries pot realitzar operacions de crèdit per un termini no superior a un any, per tal de cobrir les seves necessitats transitòries de tresoreria.

Cinc. El que disposen els apartats anteriors s'ha de fer d'acord amb el que estableix sobre això la llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes.

## Article quaranta-nou

U. El Principat d'Astúries, d'acord amb les disposicions de l'Estat, ha d'impulsar l'establiment d'institucions públiques de crèdit i estalvi territorials i pot adoptar les mesures que consideri necessàries per garantir-ne la funcionalitat i possibilitar la captació i afirmació de l'estalvi regional.

Dos. El Principat d'Astúries queda facultat per crear entitats que fomentin la plena ocupació i desenvolupament econòmic i social, en el marc de les seves competències. Així mateix, pot constituir empreses públiques com a mitjà d'execució de les funcions que siguin de la seva competència, segons el que estableix aquest Estatut.

## Article cinquanta

U. El Principat, com a poder públic, pot fer ús del que disposa l'apartat u de l'article cent trenta de la Constitució.

Dos. Així mateix, d'acord amb la legislació de l'Estat en la matèria, pot fer ús de les altres facultats previstes a l'apartat dos de l'article cent vint-i-nou de la Constitució.

## Article cinquanta-u

El Principat d'Astúries gaudeix del tractament fiscal que la llei estableixi per a l'Estat.

## TÍTOL V

**Del control sobre l'activitat dels òrgans del Principat**

## Article cinquanta-dos

Les lleis del Principat només se sotmeten al control de constitucionalitat que exerceix el Tribunal Constitucional.

## Article cinquanta-tres

A més de la Junta General, el Consell de Govern pot ser part i personar-se en els conflictes constitucionals.

## Article cinquanta-quatre

Els reglaments de la Junta General i els actes, acords i disposicions dels òrgans executius i administratius del Principat se sotmeten al control de la jurisdicció contenciosa administrativa, sens perjudici del que estableix l'article cent cinquanta-tres, apartat b), de la Constitució.

## Article cinquanta-cinc

U. El control econòmic i pressupostari del Principat l'exerceix el Tribunal de Comptes de l'Estat.

Dos. L'informe del Tribunal de Comptes s'ha de remetre a les Corts Generals, així com a la Junta General del Principat.

Tres. El que estableixen els apartats anteriors s'ha de portar a terme d'acord amb el que estableixi la llei orgànica prevista a l'article cent trenta-sis coma quatre de la Constitució.

## TÍTOL VI

## De la reforma de l'Estatut

## Article cinquanta-sis

La reforma d'aquest Estatut s'ha d'ajustar al procediment següent:

U. La iniciativa correspon a una quarta part dels membres de la Junta General, a dos terços dels municipis asturians o al Consell de Govern, així com al Govern i a les Corts Generals de l'Estat.

Dos. El projecte de reforma l'ha d'aprovar la Junta General del Principat per majoria de tres cinquens dels seus membres i s'ha de sotmetre ulteriorment a l'aprovació de les Corts Generals com a llei orgànica.

## DISPOSICIÓ ADDICIONAL

U. Se cedeix a la Comunitat Autònoma, en els termes previstos al paràgraf tercer d'aquesta disposició, els impostos relatius a les matèries tributàries següents:

- a) Impost sobre el patrimoni net.
- b) Impost sobre transmissions patrimonials.
- c) Impost sobre successions i donacions.
- d) La imposició general sobre les vendes en la seva fase detallista.
- e) Els impostos sobre consums, específics en la seva fase detallista, llevat dels recaptats mitjançant monopolis fiscals.
- f) Les taxes i altres exaccions sobre el joc.

La supressió i modificació eventual d'algun d'aquests impostos implica l'extinció i modificació de la cessió.

Dos. El contingut d'aquesta disposició es pot modificar mitjançant acord del Govern amb la Comunitat Autònoma, i l'ha de tramitar el Govern com a projecte de llei ordinària.

Tres. L'abast i condicions de la cessió els ha d'establir la Comissió Mixta a què es refereix la disposició transitòria tercera amb subjecció als criteris establerts a l'article deu, apartat quatre, de la llei orgànica vuit/mil nou-cents vuitanta, de vint-i-dos de setembre, de finançament de les comunitats autònomes. El Govern ha de tramitar l'acord de la Comissió com a projecte de llei, en el termini de sis mesos a partir de la constitució de la primera Junta General del Principat.

## DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.-U. Les primeres eleccions a la Junta General del Principat han de tenir lloc entre l'1 de febrer i el trenta-u de maig de mil nou-cents vuitanta-tres. El Consell de Govern del Principat, amb l'acord previ amb el Govern de la nació, ha de convocar les eleccions en la data que s'estableixi conjuntament.

Dos. Les primeres eleccions a la Junta General del Principat d'Astúries s'han de celebrar d'acord amb les normes següents:

a) La província d'Oviedo, a aquests efectes, es divideix en tres circumscripcions electorals: orient, occident i centre.

La circumscripció oriental està formada pels consells integrats en els partits judicials de Llanes i Cangas de Onís i a més pels consells de Villaviciosa, Colunga i Caravia.

La circumscripció occidental està formada pels consells integrats en els partits judicials de Lluarca, Cangas de Narcea i Grado.

La circumscripció central està formada pels consells integrats en els partits judicials d'Oviedo, Avilés, Mieres, Laviana, Lena i Siero i, a més, pels consells de Gijón i Carreño.

La referència a consells i partits judicials s'entén feta a la configuració que tinguin el dia en què entri en vigor aquest Estatut.

b) La Junta General del Principat està composta per quaranta-cinc membres, vuit dels quals corresponen a la circumscripció occidental, cinc a l'oriental i trenta-dos a la central.

c) Per a la distribució d'escons en cada circumscripció, només s'han de tenir en compte les llistes que hagin obtingut, almenys, el cinc per cent dels sufragis vàlidament emesos en el conjunt de la regió.

d) En tota la resta s'ha d'aplicar de forma supletòria el Reial decret llei vint/mil nou-cents setanta-set, de divuit de març, i el número set de l'article onze de la llei trenta-nou/mil nou-cents setanta-vuit, de disset de juliol, d'eleccions locals.

Tres. El quinzè dia de proclamats els resultats definitius de les eleccions, o l'hàbil següent si aquest no ho és, es constitueix la Junta General del Principat presidida per una Mesa d'edat integrada per un president, dos secretaris, elegix mitjançant vot limitat la Mesa provisional, composta d'un president, dos vicepresidents i dos secretaris.

Quatre. La Junta General, en la segona sessió, que ha de tenir el quinzè dia després del final de la sessió constitutiva o l'hàbil següent si aquell no ho és, elegix president del Principat d'acord amb el procediment següent:

a) El president de la Junta General proclama candidats els que amb una antelació de vint-i-quatre hores hagin estat presentats com a tals davant la Mesa, almenys per cinc dels membres de la Junta.

b) Els candidats a la Presidència han d'exposar successivament el seu programa i la composició del seu Consell de Govern. Amb l'elecció del president s'entenen aprovats el seu programa i la composició del Consell de Govern.

c) L'elecció del president del Principat entre els candidats proclamats s'ha de fer amb aplicació del que estableix l'article trenta-dos coma u d'aquest Estatut.

Segona.-U. Mentre no se celebrin les primeres eleccions a la Junta General del Principat d'Astúries, aquesta queda constituïda provisionalment amb els membres següents:

- a) Els parlamentaris a Corts Generals per Astúries.
- b) Els diputats provincials.
- c) Un número de membres igual al de parlamentaris asturians designats per l'Assemblea de Parlamentaris d'Astúries, proporcionalment a la seva composició política i a proposta de les forces polítiques respectives.

Els parlamentaris poden ser substituïts com a membres de la Junta per altres persones, en la mateixa forma prevista a la lletra c) del paràgraf anterior.

Dos. Dins els trenta dies següents a l'entrada en vigor d'aquest Estatut s'ha de procedir a la constitució de la Junta General del Principat d'Astúries amb la composició prevista al número anterior, mitjançant convocatòria als seus membres efectuada pel president del Consell Regional d'Astúries. En aquesta primera sessió constitutiva de la Junta General del Principat s'ha de procedir a l'elecció del seu president i de la seva Mesa i a l'elecció del president del Principat d'Astúries en els termes previstos, respectivament, pels números tres i quatre de la disposició transitòria primera.

Tres. La Junta així constituïda té totes les competències que aquest Estatut atribueix a la Junta General del Principat d'Astúries, excepte l'exercici de la potestat legislativa. En tot cas, la Junta pot, amb caràcter provisional, dictar les disposicions necessàries per al funcionament de les institucions del Principat.

Quatre. Una vegada constituïda la Junta General i elegit el president del Principat d'Astúries cessen en les seves funcions el Consell Regional d'Astúries i la Diputació Provincial d'Oviedo.

Tercera.—Mentre les Corts Generals no elaborin les lleis a les quals es refereix aquest Estatut i la Junta General del Principat legisli sobre les matèries de la seva competència continuen en vigor les actuals lleis i disposicions de l'Estat que es refereixen a aquestes matèries, sens perjudici que el seu desplegament legislatiu, si s'escau, i la seva execució els porti a terme la Comunitat Autònoma asturiana en els supòsits així previstos en aquest Estatut.

Quarta.—El traspàs dels serveis inherents a les competències que segons aquest Estatut corresponen al Principat s'ha de fer d'acord amb les bases següents:

U. En el termini màxim d'un mes des del nomenament del president pel Rei s'ha de nomenar una comissió mixta encarregada d'inventariar els béns i drets de l'Estat que hagin de ser objecte de traspàs al Principat, de concretar els serveis i funcionaris que s'han de traspasar i de procedir a l'adaptació, si és necessari, dels que passin a la competència del Principat.

Dos. La Comissió Mixta està integrada paritàriament per vocals designats pel Govern de la nació i pel Consell de Govern i ella mateixa ha d'establir les seves normes de funcionament.

Els acords de la Comissió Mixta han d'adoptar la forma de proposta al Govern de la nació, que els ha d'aprovar mitjançant un decret, en què aquells figurin com a annexos a aquest, s'han de publicar simultàniament en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el «Butlletí Oficial del Principat», i adquireixen vigència a partir d'aquesta publicació.

Tres. La Comissió Mixta ha d'establir els calendaris i terminis per al traspàs de cada servei. En tot cas, la Comissió esmentada ha de determinar en un termini de dos anys, des de la data de la seva constitució, el termini en què s'ha de completar el traspàs de tots els serveis que corresponguin al Principat, d'acord amb aquest Estatut.

Quatre. Per preparar els traspassos i per verificar-los per blocs orgànics de naturalesa homogènia, la Comissió Mixta de transferències està assistida per comissions sectorials, d'àmbit nacional, agrupades per matèries, la tasca fonamental de les quals és determinar amb la representació de l'Administració de l'Estat els traspassos de mitjans personals, financers i materials que hagi de rebre la Comunitat Autònoma.

Les comissions sectorials han de traslladar les seves propostes d'acord a la Comissió Mixta, que les ha de ratificar.

Cinc. És títol suficient per a la inscripció en el Registre de la Propietat del traspàs de béns immobles de l'Estat

al Principat la certificació per la Comissió Mixta dels acords governamentals degudament promulgats. Aquesta certificació ha de contenir els requisits exigits per la Llei hipotecària.

El canvi de titularitat en els contractes d'arrendament de locals per a oficines públiques dels serveis que es transfereixin no dona dret a l'arrendador a extingir o renovar el contracte.

Sis. El Principat assumeix amb caràcter definitiu i automàtic i sense solució de continuïtat els serveis que hagin estat traspassats al Consell Regional d'Astúries. Amb relació a les competències el traspàs de les quals estigui en curs d'execució se'n continua la tramitació d'acord amb els termes establerts pel decret de traspàs corresponent. Tant en un cas com en l'altre les transferències realitzades s'han d'adaptar, si és necessari, als termes d'aquest Estatut.

Set. La Comissió Mixta creada d'acord amb el Reial decret de vint-i-nou de setembre de mil nou-cents setanta-vuit per a les transferències al Consell Regional d'Astúries es considera dissolta quan es constitueixi la Comissió Mixta requerida a l'apartat u d'aquesta disposició transitòria.

Cinquena.—Mentre no es dictin les disposicions que permetin el finançament dels serveis transferits corresponents a competències pròpies del Principat, l'Estat ha de contribuir al seu sosteniment partint d'una quantitat igual al cost efectiu del servei en el moment de la transferència, actualitzant-la d'acord amb les circumstàncies.

Per garantir aquest finançament, la Comissió Mixta paritària Estat-Principat n'ha de determinar l'abast a cada moment.

Sisena.—S'han de respectar tots els drets adquirits de qualsevol ordre o naturalesa que en els moments de les diverses transferències tinguin els funcionaris i personal adscrits al Consell Regional d'Astúries, a la Diputació Provincial d'Oviedo, als serveis estatals o als d'altres institucions públiques objecte de les transferències esmentades.

Setena.—Fins que no es promulgui la legislació de l'Estat a què fa referència l'article dinou coma u d'aquest Estatut, el Principat d'Astúries ha de proposar, d'entre persones de reconeguda capacitat per al càrrec, tres dels membres de cadascun dels consells d'administració de les empreses públiques Hunosa i Ensidesa.

Aquesta proposta l'ha de formular la Junta General del Principat dins els trenta dies següents a la seva constitució. Cadascun dels membres d'aquesta pot votar, com a màxim, dos candidats proposats.

Vuitena.—El Govern, en el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquest Estatut, ha de proposar a les Corts Generals el canvi de denominació de la província d'Oviedo, que passaria a denominar-se província d'Astúries.

Novena.—Se cedeix a la Comunitat Autònoma en els termes previstos a la disposició transitòria tercera de la Llei de finançament de les comunitats autònomes l'impost sobre el luxe que es recapti en destinació.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Vaquèira-Beret, trenta de desembre de mil nou-cents vuitanta-u.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,  
LEOPOLDO CALVO-SOTELOY BUSTELO